

-AANTEKENEN-

Aan: Inspectie SZW

T.a.v. de directeur, mw. dr. L.M.N. Kroon

Postbus 90801

2509 LV Den Haag

Datum : 16 januari 2018
Onderwerp : verzoek tot onderzoek en naleving Arbowet
Bijlage(n) : 4

Geachte mevrouw Kroon,

De Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (hierna VBV) is een landelijk erkende overlegpartner bij beleidsontwikkelingen, die relevant zijn voor het brandweervak en de positie van de Brandweer Vrijwilliger. In deze brief, én met een afschrift van onze brief betreffende de evaluatie van het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (hierna PPMO), informeren wij u nogmaals over onze bevindingen m.b.t. de gezondheidsrisico's en de kans op blessures bij deelnemers aan het PPMO bij de brandweer.

Het ziet er nu naar uit dat het PPMO een groter gevaar vormt dan het brandweerwerk zelf. We roepen u daarom op om op de kortst mogelijke termijn het PPMO kritisch onder de loep te nemen en de risico's die de gezondheid van onze mensen bedreigen per direct te elimineren.

De juiste prioriteiten?

De Inspectie SZW (hierna 'Inspectie') inspecteerde van november 2014 tot en met februari 2015 bij 19 van de 25 veiligheidsregio's het onderdeel brandweer. De Inspectie geeft aan dat op basis van een nadere risicoanalyse is gekeken of een aantal belangrijke risico's, zoals bijvoorbeeld hittestuwing, het reinigen van kleding, geregeld zijn en opgenomen in de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).

Op verzoek van uw Inspectie heeft de VBV bij brief van 12 mei 2015 gereageerd op de resultaten, onderwerpen en prioriteiten van deze inspectieronde bij de brandweer. Onze eerder geuite zorgen over de kans op blessures en gezondheidsrisico's bij de uitvoering van het PPMO daarbij inbegrepen.

Een samenvatting van onze reactie is opgenomen in uw factsheet¹ "Inspecties bij de brandweer 2015".

Opmerkelijk in deze factsheet is de steun van uw Inspectie voor de versneld uitgevoerde RI&E voor het gehele PPMO. Brandweer Nederland geeft aan² dat uw Inspectie deze RI&E heeft getoetst en gebruikt als maatstaf bij het toezicht op een veilige inzet van de twee testen in het PPMO. De VBV heeft deze 'branche RI&E' ook laten toetsen door een groep materiedeskundige veiligheidkundigen van de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK). Deze verklaarden³ unaniem sterke twijfel te hebben over de kwaliteit en de betrouwbaarheid van de uitgevoerde RI&E. Belangrijke elementen in de onderbouwing van deze conclusie zijn onder meer;

- *risico's en ongevallen/verzuim zijn niet met elkaar in verband gebracht;*
- *gebruikservaringen van medewerkers op de werkvloer ontbreken;*
- *medezeggenschap is niet betrokken bij de totstandkoming.*

De VBV heeft vervolgens de verantwoordelijke partijen schriftelijk van deze bevindingen in kennis gesteld⁴.

Ongevallen en gezondheidsrisico's en het uitblijven van een reactie daarop

De VBV heeft sinds november 2014 zo'n 300 meldingen/klachten over het PPMO ontvangen. Daardoor hebben we voldoende aanwijzingen en een scherp beeld gekregen van de omstandigheden, die naar ons oordeel een serieus

---

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Larikslaan 1
3833 AM Leusden
Post : Postbus 290
3830 AG Leusden

Telefoon : 033 - 49 62 768
Fax : 033 - 49 62 777
Home : www.brandweervrijwilligers.nl
E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl

Fiscaal : 81.86.45.167
KvK-nummer : 08168567
Bank: NL16 RABO 0309 1304 25
CMHF - Verenigingsnummer 90

te nemen gevaar opleveren voor het ontstaan van letsel en gezondheidsschade.

Bovendien blijkt uit een inventarisatie van Brandweer Nederland t.b.v. de landelijke evaluatie van het PPMO, sprake van ten minste 83 (bijna-)ongevallen. Net als het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV), heeft ook de VBV sterke bedenkingen bij de betrouwbaarheid van deze cijfers. Volgens de VBV is de werkelijkheid anders en vormen deze cijfers slechts het topje van de ijsberg. De vraag tot welk letsel deze (bijna-)ongevallen op landelijke schaal hebben geleid, kan niet worden beantwoord. Wel staat vast dat inmiddels een vijftal VBV leden - als gevolg van het PPMO – serieuze, deels onherstelbare gezondheidsschade hebben opgelopen:

- *Twee keer een hartstilstand, beide in rustfase PPMO en met succes gereanimeerd,*
- *één keer een verschoven nekwerf als gevolg van het balstoten, langdurige revalidatie,*
- *één keer knieletsel in aanvalstunnel, resulterend in 70% arbeidsongeschiktheid,*
- *één keer val van Stairmaster, 11 dagen ziekenhuisopname met blijvend verminderde longcapaciteit.*

De VBV heeft op verschillende momenten bij uw Inspectie aandacht gevraagd voor de (bijna-)ongevallen en risico's op gezondheidsschade bij de uitvoering van het PPMO. Nadat ook ondernemingsgraden uit een aantal veiligheidsregio's hun bedenkingen bij uw Inspectie onder de aandacht hebben gebracht, werd op 3 maart 2015 in Terneuzen door een inspecteur het gebruik van de Stairmaster stilgelegd wegens knelgevaar.

Vervolgens hebben we van de projectmanagers van uw Inspectie, mw. Hertogh en dhr. Dirks,⁵ geen deugdelijk onderbouwd antwoord gekregen op onze vraag of het PPMO protocol en de RI&E voldoen aan de bepalingen uit de Arbowetgeving. Naar het zich laat aanzien hebben de talrijke signalen over ongevallen en risicovolle situaties bij de uitvoering van het PPMO bij uw Inspectie niet geleid tot extra aandacht of nader onderzoek. Ook niet tijdens de herinspecties bij de veiligheidsregio's, die in de periode van januari 2016 tot en met januari 2017 hebben plaatsgevonden. Dat vinden wij spijtig en, met het oog op de actuele situatie en het ontbreken van betrouwbare data over het aantal en soort ongevallen, ook laakbaar.

Samenvatting

Het ziet er nu naar uit dat het PPMO een groter gevaar vormt dan het brandweerwerk zelf. Wij vinden het onaanvaardbaar dat Brandweer Vrijwilligers tijdens het PPMO invalide raken en vervolgens werkgevers en verzekeringsmaatschappijen hun de rug toekeren en zich verschuilen achter een gebrekkige 'branche RI&E'. De gevaren en risico's bij de uitvoering van het PPMO zijn onvoldoende onderkend, ze blijven onbenoemd en worden niet aangepakt. De VBV is van mening dat er voldoende aanwijzingen zijn dat sprake is van een overtreding van art. 32 Arbowet en roept uw Inspectie op om een onderzoek in te stellen en het gebruik van de Stairmaster per direct stil te leggen vanwege valgevaar.

Graag ontvangen wij per omgaande een reactie op deze brief. Met dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,
Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers.

Marcel Dokter
voorzitter

¹ Factsheet A1221 "Inspecties bij de brandweer 2015", Inspectie SZW, juni 2015

² Artikel 'Inspectie SZW toetst RI&E PPMO', Brand & Brandweer, uitgave mei 2015 (bijlage)

³ Toets 'branche RI&E PPMO en Stairmaster', door branchedeskundigen NVVK, september 2015 (bijlage)

⁴ Brief VBV standpunt PPMO/Stairmaster aan LOBA partijen, 18 september 2015 (bijlage)

⁵ Mailwisseling VBV-Inspectie SZW, 4 en 9 maart 2015 (bijlage)